

Mała hodowna hra za šulerjow zakładneje šule

Syman a zhubjena wowcka*

1. scena: Na hodownych wikach

spěw Barbary Kratzius a Ludgera Edelköttera „Wir gehen jetzt zum Weihnachtsmarkt“ (z dalekubłanskich podložkow abo w interneće), k tomu rejuja džěći, předrasćene jako žony-wikowarki, na wikach

Syman: Hladaj nož maći, što tu wšitko maja: klanki, sanki, pražene kołbaski a steaki! A tamle su cejdeyki. To so samo rymuje! A tamle, hladaj! Čumpaty konik! Och, je tu rjenje! Što tu wšitko maja!

mać: Haj, maja tu wjele, přewjele, ale hrajkać móžeš sej tež jenož z jednej hrajku. A nimo toho: Ty tola njewěš, što či rumpodich abo bože džěčo přinjese! Pěkny sy wšak byt – nó haj, znajmjeńša druhdy! ... Słyšiš, kak rjenje tule hudža a spēwaja? ... Pój, nětko pak dyrbimoj domoj!

hudźbny kruch z pišćałku, po tym spēw Jurja Brězana a Jurja Winarja „Štóż chce k hodam něšto měć“ (pod mjenom „Rumpodich a džěći“ ze spēwnika „Što radosć rjeńšu dawa“)

2. scena: Doma – wjeselo na hody

Syman: Noze mje bolitej. To bě rjenje na wikach, ale tam bě wótře! Je tu zaso rjenje měrnje! Tajka rjana hudźba w radiju.

hudźbne kruchi za husle, klawěr, pišćałki

Syman: Och, sym ja mučny.

Syman sej wusnje. Džěći rejuja z hrajkami abo předrasćene jako hrajki k so hodźacej hudźbje.

3. scena: Hwězdzička

Naraz zaklinči wosebity zwuk hwězdzički. Džěći spēwaja spēw Michała Nawki a Jana Winarja „Hwězdzička za hwězku“ (w Towaršnym spēwniku z lěta 2009), k tomu rejuja džěći jako hwězdzički.

Syman: Och, sym ja rjenje spať. Tajke rjane hrajki, k tomu hišće hwězdzički ... Sym to jenož soniť?

Jemu bliži so hwězdzička.

Syman: Štů da ty sy?

hwězdźička: Sym mała hwězdźička! Wozmu će sobu na pućowanje! Chceš sobu? Trjebam pastyrja za mału wowcku!

Syman: Och, je ta šikwana! Je ta za mnje?

hwězdźička: Haj, ale dyrbiš na nju derje kedźbować. Njezhub ju z wočow! Tu maš pastyrski kij, kłobuk a porjadny kabat, wšako je wonka chětro zyma.

Syman so zdrasći a wjerčo so rejuje. Potom běži na pastwu. W rukomaj ma mału wowcku. Sydnje so při štomje a sej wusnje. Slěduje spěw Jana Budarja/ Hrjehorja Nawki a Měrćina Weclicha „Wowcki, wowcki chwatajće ... (z cejdejki „Ja sym mała sněženka“) a k tomu rejuja džěči předrasćene jako wowcki. Jako džěči rejuja, běži Symanowa wowcka přeč.

4. scena: Syman pyta swoju wowcku

Syman wotući. Jeho wowcka tu hižo wjace njeje.

Syman: Wowcka! Hdže sy? Ty tola njemóžeš so schować abo čeknyć! Abo sy přeč běžała? Ach ně! Tajkele něšto tež! Wowcka!! Sym dyrbjał tola na tebje kedźbować.“

Syman je zrudny a započnje płakać. Na to zaklinči wosebity zwuk hwězdźički.

hwězdźička: Čehodla sy tak zrudny?

Syman: Sym swoju wowcku zhubi!

hwězdźička: Ow, to je wulka běda! Wowcka je tola tajka mała, trjeba hišće pomoc. Dyrbiš ju pytać! ... Hladaj, čmička so hižo. Tu maš latarnčku. Wona daruje či ćopłotu a swěcu.

Syman: Džakuju so!

Syman džerži latarnčku ze štyrjomi swěčkami w ruce a běži wowcku pytać. Wón za nej wótře woła: Wowcka!!

powědar: Cyły wječor a nimale hač do nocy bě Syman swoju wowcku pytał, ale nihdže ju njenamaka. Dyrbi scyła hišće dale pytać? Jako tajki zrudny wokoło błudžeše, widžeše, zo so při nahłych skaliznach nadobo něšto hibaše ...

Syman: Wowcka, sy ty tu?

bjezdomny: Što tu pytaš? Wowcku? Njeboj so. Sym mału wowcku tam daloko za skaliznami widžał.

Syman: Džakuju so, džakuju so! Móžu či snano pomhać?

- bjezdomny:** Ně, mi njemóže nictó pomhać. Nimam žane doma a žanych přećelow a zyma mi tež je. Sym samotny po puću a sym w ćmě.
- Syman:** W ćmě? Ně, njetrjebaš w ćmě być! Tu maš jednu tajku swěčku, wona twój puć rjenje wuswětli a će tróšku wohrěwa.
- bjezdomny:** Ja so ći dżakuju! Ty sy přeni, kotryž derje ze mnu měni a kiž je ke mni přećelny.
- powědar:** Mjeztym bližeše so pońnóc. Syman běžeše a běžeše, zo by skónčnje swoju wowcku namakať. Jako dohlada so prózdnjeńcy, so tam nadobo něšto hibaše. Je tu snano wowcka?
- Syman:** Wowcka! Wowcka! Ow, to je sorna! Ale što to, sy so zraniła?! Zawobalu ći nohu! Njemóžu při tebi wostać! Ale dam ći jednu swěčku, wona će zawěšće wohrěwa.
- powědar:** Hdže móht Syman hišće za wowcku pytać? Hólčec dołho pytaše a so błudžeše, doniž njepřiińdže skónčnje do městačka. Na dróze zetka prošerja.
- prošer:** Prošu wo jałmožnu. Daj mi prošu něšto.
- Syman:** Ja sam ničo nimam. Pytam swoju wowcku. Sy ju snano widžať?
- prošer:** Ow ně. To je mi žel. Widžu jenož nuzu a bědu. Bydlu z chudymi w rozpadanym domje.
- Syman:** Wzmi jednu swěčku wote mnje. Wona će wohrěwa. Ničo druge ja bohužel nimam.
- prošer:** Dżakuju so. Nadžijomnje twoju wowcku bórze namakaš.
- powědar:** Syman pytaše dale a prašeše so ludži w městačku za wowcku, ale podarmo. Bě jara zrudany. Jeho poslednja swěčka swěčeše jenož hišće słabje.
- Syman so zrudny posydney, je mučny a sej wusnje. Naraz zaklinči wosebity zwuk hwězdzički. Syman jón wustyšī, wotući a so wobhladuje, džiwa so. Hwězdzička pokazuje jemu puć do hródže. Slěduje hudźbny kruch z pišćatkami. Na to so cyły rum ze swěcu wuswětli. Syman dže z hwězdzičku do hródže, widži Jězus-džěćatko w žłobiku, pódla njeho sedži mała wowcka.*
- Syman:** Tajkele zbožo! Wowcka, moja wowcka! ... A Jězus-džěćatko je so narodziło! Kelko zboža sym namakať!
- Syman staji swoju 4. swěčku pódla žłobika. Džěći spěwaja spěw Bena Budarja/ Hrjehorja Nawki a Měrćina Weclicha „Hlej hody bliža so“ (z cejdejki „Ja sym mała sněženka“)*

* žórto: po zakładnej ideji džěćaceje knižki „Die vier Lichter des Hirten Simon“, spisata Gerda Marie Scheidl